

DÜNYADA SOLUN DURUMU DOÇ. HALUK ÜLHAN

Sol düzenin değişmesini isteyen radikallerden sosyalistlere, sendikalistlerden anarşistlere kadar geniş bir alanı kapsar.

1. Demokratik Sosyalizm (Evrimsel Sosyalizm)
2. Komünizm (Devrimsel Sosyalizm)

Her insanın ekonomik bakımdan birliğine bağlı olmasını isteyen insancıl bir düzen.

Demokratik Sosyalizm demokratik yoldan ve genel aykırılıklara gelmek ister.

Komünizm silâh yoluyla ıktidara gelmek ister.

1917 Rus devrimi ile ekonomik doktrinlerin uygulanması sonucu birinci plâna çıktı.

Sosyalizmin 2 temel ilkesi:

1. Kapitalizmin serbest rekabete dayanan piyasa ekonomisi yerine plânlı, merkezi bir ekonomi.
2. Özel mülkiyetin yokluğu. Kamu mülkiyeti.

Bu temel ilkeler 1917 Rus devriminden sonra tartışılmaya başlandı.

Bu tartışmaların nedeni uygulamadaki zorluklardır.

1. Tüketim isteklerine sosyalist plânda önem verilmedi.
2. Özel mülkiyetin kalkması ile özellikle tarım alanında ekonomiyi zarar verdi. Toprağın 4% ü özel işletmelerde ve bu üretimin 30% unu veriyordu.

Bugün tartışılan sorunlar 1) ne ölçüde plan 2) Ne kadar özel mülkiyet

Sol doktrinler kökünü 19. asırda Marx ve Engels'de bulur.

Kapitalist ülkelerde feryat veya aile mülkiyeti vardır ve çalışanların şikayetlerini dile ve isteklerini gerçekleştirme olanağı yoktur.

Marx İngiltere'de "öç" devrimini öngördü.

Kapitalist sistem, kendisi, sosyalizmden ^{daha} çok, günün şartlarına uygundur. (İşçileri kendi elleriyle yönetime kattılar). Örneğin hakları hem işçinin ücretini arttırdı, hemde ^{kapitalistler} daha verimli çalışmaya başladı.

Bunun neticesinde işçi kendisini bujuva sınıfı içinde görmeye başladı.

Rusya'da Sosyalizm 1. Dünya savaşının yarattığı sıkıntılarla ve bir lider ve beşinci bir kadronun yardımıyla geldi. Doğu Avrupa'da sosyalizm 2. Dünya savaşının yarattığı sıkıntılar sonunda geldi.

İktidara gelmek için zorla bir dış etken mi gerekiyordu ?

Avrupada Fransa ve İtalyan komünist partileri iktidara genel ayyla gelmek istiyorlar. Fakat bu partilerin iktidara geldikten sonra genel ayı muhafaza edip etmeyecekleri bilinmektedir.